

Załącznik nr 3
do Wojewódzkiego Programu
Przeciwdziałania Przemocy
Domowej na lata 2026-2030

RAMOWY PROGRAM PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY

dla osób stosujących przemoc domową
w województwie zachodniopomorskim
na lata 2026 -2030

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	2
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	2
CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU	3
ADRESACI PROGRAMU	4
REALIZATORZY PROGRAMU.....	4
KWALIFIKACJE KADRY PROWADZĄCEJ DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU	4
REALIZACJA PROGRAMU.....	5
OBOWIĄZKI OSOBY SKIEROWANEJ DO PROGRAMU PSYCHOLOGICZNO - TERAPEUTYCZNEGO DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ.....	7
DOKUMENTACJA Z REALIZACJI PROGRAMU	8
ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU.....	8
ZAKŁADANE REZULTATY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU.....	9
MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.....	9

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.) samorząd województwa ma obowiązek opracowania ramowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej rozporządzeniem¹ z dnia 22 czerwca 2023 r. określiła standardy prowadzenia programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, a także wymagane kwalifikacje jakie powinny posiadać osoby prowadzące te programy. Ramowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową w województwie zachodniopomorskim jest załącznikiem do Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2030 i stanowi jego integralną część. Jest on także elementem wojewódzkiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności w zakresie samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Podstawy prawne programu

Rozdział drugi Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), poświęcony „Wolnościom, Prawom i Obowiązkom Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze polityczne.

Szczegółowa analiza definicji przemocy, źródeł, form, faz została dokonana w *Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2030*.

Podstawę prawną niniejszego Programu stanowią następujące akty prawne:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Dz.U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1166);
3. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1164);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870);
5. Uchwałę nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 (Monitor Polski poz. 1232);
6. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2030.
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383)

Sankcje, które przewiduje Kodeks karny dla osób stosujących przemoc zapisane są w artykułach:

- Art. 207 kk – znęcanie się,
- Art. 156 kk – ciężki uszczerbek na zdrowiu,
- Art. 157 kk – średni i lekki uszczerbek na zdrowiu,
- Art. 190 kk – stosowanie gróźb karalnych,
- Art. 191 kk – zmuszanie do określonego zachowania oraz utrudnianie korzystania z lokalu mieszkalnego,
- Art. 197 kk – zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnych.

Sankcje przewidziane w Kodeksie karnym wobec sprawców przemocy domowej stanowią konsekwencję prawną popełnionych czynów. Ich funkcją nie jest wyłącznie represja, lecz również oddziaływanie wychowawcze i resocjalizacyjne. Intencją ustawodawcy jest bowiem doprowadzenie do zmiany postaw i eliminacji zachowań przemocowych, tak aby sprawca mógł funkcjonować w sposób konstruktywny i społecznie akceptowalny. Z tego względu kluczowe znaczenie ma proces edukacji oraz systematyczne korygowanie niewłaściwych wzorców zachowania.

Cele i założenia programu

Cel główny: psychologiczne i terapeutyczne wsparcie osób stosujących przemoc domową - w trwałą zmianę zachowań przemocowych poprzez pracę nad odpowiedzialnością, emocjami, przekonaniami i umiejętnościami społecznymi.

Cele szczegółowe:

- Zatrzymanie przemocy domowej.
- Wzbudzenie motywacji wewnętrznej do zmiany zachowania przez analizę przyczyn postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań;
- Zdobycie lub poszerzenie wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych;
- Nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów bez użycia przemocy;
- Nabycie i kształtowanie umiejętności prospołecznych, w tym asertywności, empatii, rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, w tym radzenia sobie ze stresem, lękiem i złością;
- Poszerzenie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych;
- Nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy;
- Rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych i partnerskich;
- Pogłębienie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje społeczne i sposobów jej przeciwdziałania;
- Diagnozowanie potrzeb i nabywanie umiejętności dobierania prawidłowych strategii w ich zaspokajaniu;
- Wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych.

- Celem oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych jest udzielenie wsparcia osobom stosującym przemoc domową, które pozwoli uczestnikom tych oddziaływań powstrzymać stosowanie przemocy oraz nabyć kompetencje i samoświadomość w zakresie prawidłowego funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie. Stworzenie warunków do pracy terapeutycznej nad sobą dla osób stosujących przemoc domową może stanowić istotny czynnik przeciwdziałania przemocy domowej.

Adresaci Programu

Programy psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową są kierowane do dorosłych, niezależnie od płci osób, którzy potrzebują wsparcia w zakresie zmiany postaw, nabycia umiejętności kontroli emocji oraz budowania relacji opartych na szacunku i odpowiedzialności.

Adresatami oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych są osoby stosujące przemoc domową, w szczególności:

- Osoby stosujące przemoc domową skierowane do programu przez zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej (w tym osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień i utrzymujące abstynencję).
- Osoby stosujące przemoc domową skierowane do programu przez inne podmioty niż w/w (w tym osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień i utrzymujące abstynencję).
- Osoby stosujące przemoc domową, które do programu zgłaszają się z własnej inicjatywy (w tym osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień i utrzymujące abstynencję).

Realizatorzy Programu

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań zleconych z administracji rządowej realizowanych przez powiat. Powiat może zlecić realizację tego zadania w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie podmiotom wymienionym w art. 3 tej ustawy.

Kwalifikacje kadry prowadzącej działania w ramach Programu

Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy, zajęcia w ramach programu powinny być prowadzone przez osoby:*

1. posiadające wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, lub
2. posiadający tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika lub resocjalizacja (uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii),
3. będące terapeutami lub psychoterapeutami,
4. posiadające udokumentowane prowadzenie co najmniej pięciu edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
5. posiadające udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
6. posiadające udokumentowane prowadzenie co najmniej pięciu edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Ponadto zaleca się aby:

1. Programy psychologiczno -terapeutyczne prowadzone były przez dwie osoby odmiennej płci (zwłaszcza w sytuacji, gdy uczestnikami programu są osoby stosujące przemoc domową, które pozycjonują się w ten sposób wobec osób bliskich ze względu na płeć),
2. Realizator programu odpowiada za zatrudnienie do prowadzenia programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową osób o wymaganych kwalifikacjach i powinien posiadać dokumentację potwierdzającą kwalifikacje tych osób.
3. Osoby prowadzące programy psychologiczno –terapeutyczne miały możliwość korzystania z superwizji, co będzie sprzyjało należytej i merytorycznej realizacji zadania oraz pomoże przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu.

Realizacja programu

- Założenia i sposób realizacji programu powinny być dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników, uwzględniając ich historię, stan psychiczny oraz stopień zaawansowania w stosowaniu przemocy, dlatego bardzo istotnym elementem jest dokonanie diagnozy potrzeb uczestnika, którą przeprowadzają prowadzący zajęcia z każdym uczestnikiem indywidualnie przed rozpoczęciem programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy osoba prowadząca zajęcia decyduje o ostatecznej formie wsparcia dla uczestnika. Dopasowanie formy pracy może przyczynić się do większej motywacji do pracy nad sobą uczestnika programu, a także zwiększyć skuteczność pracy terapeutycznej.
- Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową jest jednym z elementów systemowego podejścia do zadania zapobiegania i zwalczania przemocy domowej. Oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne powinny współgrać z pozostałymi elementami systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową – zwane dalej Programami, powinny stanowić część systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie każdego powiatu lub gminy oraz uzupełniać różne formy

interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc

- Podczas spotkania indywidualnego powinien zostać zawarty kontrakt terapeutyczny, który będzie zawierał między innymi informacje o zasadach i regułach, które należy przestrzegać, zgodę uczestnika na udział w programie, warunki ukończenia oraz okoliczności, które mogą wykluczyć z udziału w programie.
- Program powinien określać warunki jakie musi spełnić jego uczestnik, aby go ukończyć. W związku z tym w warunkach należy uwzględnić co najmniej liczbowy bądź procentowy obowiązkowy poziom obecności na zajęciach niezbędny do ukończenia programu.
W programie należy opisać okoliczności, które mogą spowodować wykluczenie osoby z uczestnictwa w oddziaływaniach.
- Zajęcia powinny być dopasowane do potrzeb uczestnika programu. Zakłada się, że będą one prowadzone zarówno w formie indywidualnych jak i grupowych spotkań, które umożliwią wykonywanie w trakcie programu ćwiczeń praktycznych mających na celu zmianę zachowań i postaw związanych z przemocą oraz rozwijających umiejętność samokontroli i konstruktywnego współżycia u uczestników oddziaływań
- Grupy powinny liczyć pomiędzy 5 a 15 uczestników
- Czas trwania programu powinien być zależny od przyjętych form zajęć oraz metod i narzędzi pracy, jednak rekomenduje się, aby nie był krótszy niż 12 godzin przypadających na 1 uczestnika. W zależności od potrzeb liczba godzin trwania programu może zostać zwiększona.
- W szczególnie uzasadnionych przypadkach programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową mogą być prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość
- Uczestnik może otrzymać zaświadczenie, że rozpoczął udział w programie po przeprowadzeniu diagnozy i ustaleniu indywidualnego planu pracy oraz podpisaniu kontraktu. Zaświadczenie o ukończeniu programu wydaje się osobom stosującym przemoc domową, które uczestniczyły w minimum 75% zajęć indywidualnych i grupowych przewidzianych w programie. Zaświadczenia takie wydaje się według wzoru zgodnego z *Rozporządzeniem z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów*, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.
- Zajęcia w ramach programu powinny składać się z różnych metod i form pracy z uczestnikami, np. wykłady, rozmowy terapeutyczne, studium przypadku, warsztaty, ćwiczenia, dyskusje, projekcje filmów edukacyjnych, treningi umiejętności, konsultacje, poradnictwo.
- Wskazano jest, aby program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową był realizowany w miejscu, w którym nie udziela się pomocy osobom doświadczającym przemocy. Jednakże w przypadku, kiedy realizacja programu odbywa się w miejscu, gdzie udzielana jest także pomoc osobom dotkniętym przemocą domową, bezwzględnie należy zadbać o bezpieczeństwo tych osób. Rekomenduje się, aby realizatorzy programu zapewnili osobom doświadczającym przemocy

możliwość swobodnego poruszania się bez styczności z osobami stosującymi przemoc domową. Wskazano jest również, aby program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową był realizowany w czasie kiedy nie jest udzielana pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

- Uczestnictwo w Programie jest bezpłatne
- Program korekcyjno-edukacyjny powinien być realizowany w trybie corocznym.

Zawartość merytoryczna i szczegółowe treści oraz sposób realizacji programu wynikać będą z przyjętej przez autorów/realizatorów koncepcji teoretycznej, jednak wskazane jest, aby uwzględniane były następujące obszary tematyczne:

- integracja, budowanie bezpieczeństwa w grupie (w przypadku realizacji programu w formie pracy grupowej),
- edukacja w zakresie podstawowym dotyczącym zjawiska przemocy domowej (szczególnie dla osób, które nie uczestniczyły w zajęciach programu korekcyjno – edukacyjnego),
- komunikacja w relacji, style komunikacji bez przemocy,
- rola emocji w relacji, umiejętność wyrażania emocji w sposób konstruktywny i bezpieczny dla siebie i innych,
- poznawanie osobistych blokad, zasobów mających wpływ na funkcjonowanie w relacjach,
- wyznaczanie kierunków rozwoju osobistego – strategia własnych działań uczestników programu,
- umiejętność rozpoznawania potrzeb własnych uczestników i potrzeb innych i budowanie strategii ich zaspokajania w sposób konstruktywny.

Obowiązki osoby skierowanej do Programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do udziału w Programie kieruje zespół interdyscyplinarny na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, informacje o skierowaniu do Programu osoba stosująca przemoc otrzymuje od funkcjonariusza policji (lub żołnierza Żandarmerii Wojskowej, jeśli osobą stosującą przemoc jest żołnierz) wchodzącego w skład grupy diagnostyczno-pomocowej.

W skierowaniu powinna być umieszczona nazwa placówki (lub organizacji), w której będą odbywały się spotkania w ramach programu.

Po otrzymaniu skierowania osoba kierowana powinna zgłosić się do uczestnictwa w programie w ciągu 30 dni oraz niezwłocznie dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o tym, że się zgłosiła.

Obowiązkiem osoby skierowanej jest również ukończenie Programu i dostarczenie grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenia o jego ukończeniu.

Po nieusprawiedliwionym niewykonaniu obowiązków określonych w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), tj. po niedostarczeniu zaświadczenia o zgłoszeniu się do Programu, w terminie 90 dni od dnia doręczenia skierowania do uczestnictwa w Programie lub niedostarczeniu zaświadczenia o ukończeniu

programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w terminie 30 dni od dnia jego ukończenia, zostaną podjęte czynności w celu złożenia zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, z późn. zm.).

Realizacją i opracowywaniem programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc zajmuje się starostwo powiatowe, którego zadaniem jest wystawianie zaświadczeń o zgłoszeniu się do programów i o ich ukończeniu. Tam można również uzyskać informacje na temat ośrodków/placówek prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne na terenie powiatu oraz terminów ich realizacji. Osoby, które ukończą program korekcyjno-edukacyjny, mogą być skierowane do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym.

Dokumentacja z realizacji Programu

Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową powinien zostać opracowany w formie pisemnej i jako osobny dokument, stanowić integralną część pozostałych programów realizowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Dokumentacja z realizacji programu powinna zawierać następujące elementy:

- plan zawierający terminy i czas poszczególnych spotkań wraz z tematyką zajęć,
- kontrakt podpisany przez uczestników, w którym zawarte będą zasady ogólne uczestnictwa w programie,
- karty ze sformułowaną diagnozą,
- listy obecności z własnoręcznymi podpisami uczestników oraz prowadzących.
- pisemną zgodę uczestnika na kontakt z partnerami i instytucjami (zgodnie z ustawą z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. Ustaw z 2018, poz. 1000) oraz zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.),
- zaświadczenie o ukończeniu udziału w programie lub sprawozdania z udziału w zajęciach (w przypadku nieukończenia udziału w programie),
- notatki, protokoły lub inne dokumenty potwierdzające,
- dokument z wnioskami po dokonanej ewaluacji programu,
- faktury oraz inne dokumenty potwierdzające wydatkowanie środków,
- dokumenty potwierdzające kwalifikacje i staż pracy prowadzących program, i inne, w zależności od podejmowanych w programie działań.

Jeżeli realizację programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową zlecono podmiotowi niepublicznemu, dokumentacja stworzona w trakcie realizacji zadania – po jego zakończeniu winna znajdować się w siedzibie zlecającego.

Zasady finansowania Programu

Art. 6 ust. 4 pkt 5 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wskazuje, że realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową jest zadaniem z zakresu administracji rządowej (realizowanym przez powiat), a środki na jego wykonanie zapewnia budżet państwa.

Zakładane rezultaty podjętych działań w ramach Programu

- Zaprzestanie stosowania przemocy.
- Trwała zmiana sposobu myślenia, reagowania i relacjonowania się z innymi ludźmi
- Rozwój krytycznego stosunku wobec przemocy jako sposobu rozwiązywania konfliktów.
- Uczestnicy wzmacniają umiejętności samokontroli, regulacji emocji oraz konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez użycia przemocy.
- Ograniczenie społecznej akceptacji i przyzwolenia na przemoc domową.
- Poprawę funkcjonowania rodzinnego i społecznego uczestników.
- Zmniejszenie ryzyka ponownego występowania przemocy domowej w perspektywie długoterminowej.
- Uznanie własnej odpowiedzialności za stosowanie przemocy .

Monitorowanie i ewaluacja programu

Zalecane jest systematyczne monitorowanie oraz przeprowadzanie ewaluacji realizowanych programów skierowanych do osób uwikłanych w przemoc domową w okresie do trzech lat po zakończeniu udziału w programie. Długofalowa obserwacja pozwala na ocenę trwałości osiągniętych efektów, stopnia utrzymania wprowadzonych zmian w zachowaniu oraz identyfikację czynników sprzyjających lub utrudniających proces zmiany.

Doświadczenia praktyczne wskazują, iż najbardziej efektywną formą kontaktu z osobami, które ukończyły program, jest kontakt podejmowany w okresie od 6 do 12 miesięcy od zakończenia spotkań. Jest to czas, w którym uczestnicy funkcjonują już poza strukturą programu, mierząc się z realnymi wyzwaniem życia codziennego, co umożliwi rzetelną ocenę skuteczności zastosowanych oddziaływań oraz ich przydatności w praktyce.

Głównym celem monitorowania realizacji programów jest bieżąca analiza ich skuteczności, identyfikowanie obszarów wymagających modyfikacji oraz wprowadzanie niezbędnych zmian organizacyjnych i merytorycznych, tak aby zapewnić ich optymalną i jak najbardziej efektywną realizację. Proces ten sprzyja podnoszeniu jakości oferowanego wsparcia oraz lepszemu dostosowaniu działań do rzeczywistych potrzeb odbiorców. Monitoring powinien być prowadzony w sposób systematyczny. Program powinien zawierać procedury postępowania na wypadek powrotu osób stosujących przemoc do stosowania zachowań przemocowych

Ewaluację programów należy oprzeć m.in. na analizie liczby osób korzystających z poszczególnych form pomocy, co pozwala na ocenę dostępności oraz adekwatności oferty wsparcia. W szczególności uwzględnić należy:

- liczbę osób uczestniczących w spotkaniach indywidualnych skierowanych do osób stosujących przemoc,
- liczbę osób korzystających z pracy grupowej, w tym grup psychoedukacyjnych, terapeutycznych oraz korekcyjno-edukacyjnych,
- liczbę osób korzystających z poradnictwa prawnego,
- liczbę osób objętych konsultacjami psychiatrycznymi.

Analiza powyższych danych umożliwi ocenę zakresu oddziaływań programu, stopnia jego wykorzystania oraz efektywności poszczególnych form wsparcia, stanowiąc jednocześnie podstawę do dalszego planowania i doskonalenia działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Przy wdrażaniu programów na kolejne lata należy uwzględnić opinie i wnioski powstałe w wyniku pracy osób zaangażowanych w pracę z osobami stosującymi przemoc, a ponadto, aby skuteczniej ocenić potrzeby i problemy uczestników, warto opracować ankiety ewaluacyjne. Istotna jest również współpraca z innymi instytucjami i organizacjami prowadzącymi programy przeciwdziałania przemocy i pomagania osobom doznającym przemocy domowej.

Z uwagi na szczególnie wymagającą specyfikę pracy z osobami stosującymi przemoc domową, osoby realizujące programy korekcyjno-edukacyjne powinny regularnie poddawać swoją pracę superwizji. Superwizja stanowi istotny element systemu wsparcia specjalistów, służący zapewnieniu wysokiej jakości prowadzonych oddziaływań poprzez możliwość omawiania trudnych sytuacji zawodowych, analizowania stosowanych metod oraz refleksji nad własną postawą i reakcjami. Ponadto superwizja sprzyja doskonaleniu warsztatu pracy, podnoszeniu kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałaniu zjawisku przeciążenia emocjonalnego i wypalenia zawodowego, które w tego rodzaju pracy występują szczególnie często..